

Vold mot kvinner og barn

- et folkehelseproblem

Vedtatt på SVs landsmøte 15. mars 2015

WHO's rapport "Violence against women: a global health problem of epidemic proportions" slår fast at menns vold i parforhold påvirker 30 prosent av kvinnene i verden. Nylig kom en annen rapport som slo fast at vold i hjemmene, særlig mot kvinner og barn, dreper langt flere enn verdens kriger. WHO anslår at hvert tredje barn i Europa er blitt mishandlet, fysisk eller psykisk!

Også i Norge er vold i nære relasjoner et stort folkehelseproblem. Nasjonalt kompetansesenter for vold offentliggjorde i 2014 rapporten "Vold og voldtekt i Norge - En nasjonal forekomststudie av vold i et livsløpsperspektiv". Tallene viste tydelig at vold mot kvinner er et utbredt problem. Den seksuelle volden mot kvinner er omfattende og antallet voldtekter har ikke gått ned siden midten av 1900-tallet. Nesten ti prosent av alle kvinner har blitt voldtatt og en tredjedel av alle kvinner i Norge er blitt utsatt for et seksuelt overgrep i en eller annen form. Kvinner utsettes for mest vold og overgrep totalt sett, både fysisk og psykisk, og i tillegg er volden mot kvinner oftere av mye grovere art enn mye av volden mot menn. Barn utsettes for vold både fra fedre og mødre, og utsettes for seksuelle overgrep fra mange ulike nærstående personer. Likevel snakkes det lite om det og det er ikke prioritert i norsk politikk, forskning og fagutvikling. Resultatet er kunnskapsløshet, handlingslammelse og at de som utsettes ofte tar på seg skylda, skammer seg og tier om det de har vært utsatt for.

Nå krever SV endring! SV vil forhindre vold mot kvinner og barn, og forbedre oppfølgingen av voldsutsatte. Derfor vil vi:

Internasjonal solidaritet: Vold mot kvinner og barn i nære relasjoner, og retten til å bestemme over egen kropp og seksualitet, må prioriteres i internasjonal politikk og bistandsarbeid.

Lovfeste at sex uten samtykke er voldtekt: SV vil være en pådriver for lovfesting av at voldtekt er definert som sex uten samtykke. Slik unngås gråsoner hvor kvinners dømmekraft settes i tvil, og vi sikrer at kvinnene som rammes får den hjelpen og oppfølgingen de trenger og har rett på fra både helseapparat og rettsvesenet. Den utsatte et skal aldri føle skyld eller pålegges ansvar for overgrep og voldtekt.

Ta vold på alvor: Det skal bevilges flere ressurser til politiet for å følge opp voldtektssaker og partnervold, og slike saker skal prioriteres høyt og straffes strengt. Politiets kompetanse på etterforskning av vold og voldtekt må styrkes, og voldtektssaker må prioriteres høyere. SV vil derfor styrke Politiets enhet mot seksualisert vold og styrke sedelighetsavdelingene i distriktene. I tillegg må kunnskap og kompetanse om vold inn i alle nøkkelutdanninger. Dette kan ikke behandles som ildsjelsarbeid etter tilfældighetsprinsippet.

Ansettes flere familievoldskoordinatorer hos politiet: For å styrke arbeidet overfor kvinner og barn bør politiet ha flere ansatte med fagkompetanse på dette feltet. Alle kvinner som har blitt utsatt for vold skal ha lett tilgang til godt finansierte overgrepsmottak, og SV skal være en pådriver for lovfesting av dette. Voldsutsatte kvinner (og menn) må få bedre informasjon om sine rettigheter og hvor de kan få hjelp, og en alarmtelefon med et enkelt nummer, på linje med alarmtelefonen for barn og unge.

Handlingsplaner mot vold og voldtekt i alle kommuner i Norge: Det er en skam at mange fortsatt ikke har slike planer på plass. Vi vil ha ordførere og rådmenn på banen, og SV vil derfor være pådrivere for slike planer i alle kommuner der vi er representert.

Forbedre krisesentertilbudet: Presset på krisesentrene er stort, og i mange kommuner må det eksisterende krisesentertilbudet utvides og finansieringen av dem må sikres bedre. Den faglige kompetansen ved sentrene skal styrkes, særlig når det gjelder minoritetskvinnens situasjon.

Gi et trygt boligtilbud til de som trenger det mest: Etter opphold på krisesenter er det mange kvinner som ikke har et sted å reise. Voldsutsatte kvinner skal tilbys kommunale overgangsboliger, og disse må ligge i bomiljø som er trygge for kvinner og barn. Et slikt botilbud er særlig viktig for kvinner som har vært utsatt for menneskehandel, siden disse ofte blir værende lenge i krisesentrene.

Sikre at alle kan ferdes trygt: Ingen skal føle utrygghet eller frykt som hindrer dem i å gå hvor og når de vil i sin egen by. SV mener tiltak som belysning i parker og gater og egen "jentetaxi" med kvinnelige sjåfører kan bedre på dette. Politiet må også trenes opp av helsepersonell til å bedre håndtere kvinner som er blitt utsatt for vold og voldtekt. Offentlig personell må læres opp til bedre å beskytte opplysningene til kvinner som har skiftet identitet og bor på skjult adresse. Kvinner skal ikke straffes for menns vold. Derfor må omvendt voldsalarm, som SV fikk igjennom, brukes.

Tilby feministisk selvforsvar og grensesetting: Alle ungdomsskolejenter skal lære å forsvare seg selv og få selvtillit gjennom et selvforsvarskurs. Både gutter og jenter må inkluderes i diskusjoner og bevisstgjøring der de får snakke åpent med gode og tydelige voksne, og med hverandre om synet på grenser, kjønn og makt.

Sikre bedre og mer seksualundervisning, og åpenhet om vold: Undervisninga må starte allerede i barnehagen med grensesetting og samtaler om kropp. Undervisninga må videre følge elevenes utvikling og romme temaer som lyst, nytelse og intimitet – og alltid ha med grensesetting og følelser. Alle barn må få undervisning om vold, seksuelle overgrep, gode og vonde hemmeligheter, i barnehager og skole. De skal vite hvor de kan henvende seg, og vite at de blir ivaretatt og trodd på.